

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI ¹⁾

z dnia 2007 r.

**w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy w ramach
działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, objętego Programem Rozwoju
Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013**

Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr , poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania, wypłaty oraz zwracania pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013, zwanym dalej „Programem”, w tym:

- 1) tryb składania wniosków o przyznanie pomocy;
- 2) szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie pomocy;
- 3) kategorie siły wyższej, w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot pomocy.

§ 2. 1. Pomoc finansowa w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem, zwana dalej „pomocą”, może być przyznana osobie fizycznej, która zamierza rozpocząć po raz pierwszy samodzielne prowadzenie gospodarstwa rolnego w rozumieniu Kodeksu cywilnego, o powierzchni użytków rolnych nie mniejszej niż średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym w danym województwie i nie większej niż 300 ha, zwanego dalej „gospodarstwem”.

2. Przez samodzielne prowadzenie gospodarstwa rozumie się prowadzenie gospodarstwa osobiście, bezpośrednio, na własny rachunek i we własnym imieniu oraz zarządzanie gospodarstwem przez podejmowanie decyzji co do jego rozwoju, ponoszenie kosztów i czerpanie korzyści w związku z jego prowadzeniem.

3. Samodzielne prowadzenie gospodarstwa rozpoczyna się od dnia, od którego dana osoba podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników jako rolnik z mocy ustawy i w pełnym zakresie.

4. Średnią powierzchnię użytków rolnych w gospodarstwach rolnych w poszczególnych województwach w danym roku, ustala się na podstawie danych zawartych we wnioskach o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych złożonych w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

5. Informacje o wielkości średniej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwach rolnych w poszczególnych województwach Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwanej dalej „Agencją”, ustala na podstawie wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych złożonych w danym roku oraz zamieszcza te informacje corocznie, w terminie do dnia 30 września tego roku, na stronie internetowej Agencji.

§ 3. Pomoc może być przyznana osobie fizycznej, która

- 1) nie była i, w dniu złożenia wniosku, nie jest właścicielem, współwłaścicielem, dzierżawcą ani użytkownikiem wieczystym nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych co najmniej 1 ha;
- 2) nie występowała o:
 - a) płatności bezpośrednie do gruntów rolnych,
 - b) kredyt preferencyjny udzielany na podstawie przepisów dotyczących szczegółowych kierunków działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz sposobów ich realizacji,
 - c) pomoc finansową w ramach Programu SAPARD,
 - d) o pomoc finansową na działania objęte Planem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2006,
 - e) dofinansowanie realizacji projektu w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”;
- 3) nie zgłosiła do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych i siedzib stad tych zwierząt zwierząt gospodarskich, z wyjątkiem koni hodowlanych w liczbie mniejszej niż 3 sztuki stada podstawowego;

- 4) nie była i, w dniu złożenia wniosku, nie jest ubezpieczona na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników jako rolnik lub małżonek rolnika ani z tytułu prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej;
- 5) nie prowadziła i nie prowadzi następujących działów specjalnych produkcji rolnej:
 - a) produkcja roślin w szklarniach lub tunelach,
 - b) produkcja grzybów,
 - c) produkcja drobiarska, w tym wylęgarnie,
 - d) produkcja drobiu rzeźnego lub nieśnego,
 - e) produkcja zwierząt futerkowych,
 - f) produkcja pszczelarska,
 - g) hodowla lub chów zwierząt poza gospodarstwem rolnym – w zakresie chowu lub hodowli zwierząt gospodarskich, z wyłączeniem koni hodowlanych w liczbie mniejszej niż 3 sztuki stada podstawowego.

§ 4. 1. Pomoc może być przyznana osobie fizycznej, która nabyła nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych co najmniej 1 ha, w drodze spadku lub darowizny:

- 1) przed ukończeniem 18 roku życia lub
 - 2) po ukończeniu 18 roku życia, w trakcie pobierania nauki w systemie dziennym w szkole ponadgimnazjalnej lub szkole wyższej,
- jeżeli spełnia warunki, o których mowa w § 3 pkt 2 - 5.

2. Osobie, o której mowa w ust. 1 pkt 1, może być przyznana pomoc, jeżeli od dnia ukończenia 18 roku życia do dnia złożenia wniosku upłynęło nie więcej niż 12 miesięcy.

3. Osobie, o której mowa w ust. 1 pkt 2, może być przyznana pomoc, jeżeli:

- 1) okres pobierania przez nią nauki trwał nie dłużej niż do ukończenia 26 roku życia;
- 2) nie miała przerw w nauce trwających łącznie dłużej niż 12 miesięcy; za przerwę w nauce nie uznaje się okresu służby wojskowej lub długotrwałej choroby;
- 3) od dnia zakończenia nauki do dnia złożenia wniosku upłynęło nie więcej niż 12 miesięcy.

§ 5. Pomoc może być przyznana osobie fizycznej, która nabyła nieruchomości rolną o powierzchni użytków rolnych co najmniej 1 ha, w drodze spadku, jeżeli od dnia otwarcia spadku do dnia złożenia wniosku upłynęło nie więcej niż 12 miesięcy, a przed dniem otwarcia spadku nie była właścicielem, współwłaścicielem, dzierżawcą ani użytkownikiem wieczystym nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych co najmniej 1 ha oraz spełniała warunki, o których mowa w § 3 pkt 2-5.

§ 6. 1. Pomoc może być przyznana osobie fizycznej, która w dniu złożenia wniosku:

- 1) jest pełnoletnia, lecz nie ukończyła 40 roku życia;
- 2) ma uregulowany stosunek do służby wojskowej lub nie podlega powszechnemu obowiązkowi obrony Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 4) posiada następujące kwalifikacje zawodowe:
 - a) wykształcenie wyższe lub średnie rolnicze,
 - b) zasadnicze zawodowe wykształcenie rolnicze i co najmniej 3-letni staż pracy w rolnictwie lub tytuł kwalifikacyjny w zawodzie przydatnym do prowadzenia działalności rolniczej i co najmniej 3-letni staż pracy w rolnictwie,
 - c) wykształcenie wyższe na kierunku innym niż rolniczy i co najmniej 3-letni staż pracy w rolnictwie albo wykształcenie wyższe na kierunku innym niż rolniczy i ukończone studia podyplomowe na kierunku związanym z rolnictwem, albo wykształcenie średnie nierolnicze i co najmniej 3-letni staż pracy w rolnictwie,
 - d) wykształcenie podstawowe lub zasadnicze zawodowe i co najmniej 5-letni staż pracy w rolnictwie.

2. Szczegółowy wykaz kierunków studiów rolniczych, zawodów i specjalności oraz tytułów kwalifikacyjnych w zakresie rolnictwa jest określony w załączniku do rozporządzenia.

3. Osobie nie posiadającej kwalifikacji zawodowych, o których mowa w ust. 1 pkt 4, może być przyznana pomoc, jeżeli uzupełni swoje wykształcenie w okresie 36 miesięcy od dnia rozpoczęcia prowadzenia gospodarstwa.

4. Za staż pracy w rolnictwie uznaje się okres, liczony do dnia złożenia wniosku, w którym osoba ubiegająca się o pomoc podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników jako domownik.

5. W przypadku osób, o których mowa w § 4 i 5, do stażu pracy w rolnictwie wlicza się również okres, liczony do dnia złożenia wniosku, w którym osoba ubiegająca się o pomoc podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników jako rolnik.

§ 7. 1. Pomoc nie może być przyznana, jeżeli gospodarstwo stanowi lub będzie stanowiło przedmiot współwłasności lub współposiadania.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy małżeńskiej wspólności majątkowej.

3. Pomoc nie może być przyznana osobie, której współmałżonkowi przyznano pomoc w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” lub w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem.

4. Jeżeli o pomoc ubiegają się oboje małżonkowie i oboje spełniają warunki określone w rozporządzeniu, pomoc przyznaje się tylko jednemu z nich.

5. Pomoc nie może być przyznana, jeżeli w skład gospodarstwa wchodzi lub będą wchodzić użytki rolne przejęte od współmałżonka osoby ubiegającej się o pomoc.

6. Pomoc nie może być przyznana osobie, której współmałżonek jest właścicielem, współwłaścicielem, dzierżawcą lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych co najmniej 1 ha lub spełnia jeden z warunków określonych w § 3 pkt 2-5.

§ 8. 1. Prezes Agencji podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej Agencji, informację o możliwości składania w danym roku wniosków o przyznanie pomocy w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem.

2. Wniosek o przyznanie pomocy można składać po upływie 14 dni od dnia zamieszczenia na stronie internetowej Agencji informacji, o której mowa w ust. 1.

3. Jeżeli termin określony zgodnie z ust. 2 wypada na dzień wolny od pracy, wniosek o przyznanie pomocy można składać w pierwszym dniu roboczym następującym po upływie dnia wolnego od pracy.

§ 9. 1. Wniosek o przyznanie pomocy zawiera w szczególności:

1) dane wnioskodawcy, w tym:

- a) imię i nazwisko,
 - b) datę urodzenia,
 - c) płeć,
 - d) numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (PESEL),
 - e) numer identyfikacyjny wnioskodawcy nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, o ile został nadany,
 - g) adres i miejsce zamieszkania,
 - h) stan cywilny,
 - i) aktualny rodzaj aktywności zawodowej;
- 2) informacje na temat kwalifikacji zawodowych wnioskodawcy, dotyczące w szczególności wykształcenia i stażu pracy w rolnictwie;
 - 3) informacje dotyczące gospodarstwa;
 - 4) oświadczenia wnioskodawcy.

2. Wniosek składa się bezpośrednio w oddziale regionalnym Agencji, właściwym ze względu na miejsce położenia gospodarstwa.

3. Wnioskodawca, z chwilą złożenia wniosku o przyznanie pomocy, otrzymuje potwierdzenie jego złożenia, zawierające datę i godzinę wpływu wniosku, opatrzone pieczęcią Agencji oraz podpisane przez osobę przyjmującą wniosek.

§ 10. 1. Do wniosku dołącza się:

- 1) kopię dokumentu tożsamości – części dotyczącej danych osobowych;
- 2) kopię książeczki wojskowej w części dotyczącej stosunku do służby wojskowej – jeżeli dotyczy;
- 3) plan rozwoju gospodarstwa, zwany dalej „biznesplanem”;
- 4) oświadczenie o spełnianiu warunków, o których mowa w § 3, z zastrzeżeniem § 12;
- 5) zaświadczenie wydane przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) potwierdzające, że wnioskodawca nie był podatnikiem podatku rolnego przed dniem:
 - a) złożenia wniosku – w przypadku osób, o których mowa w § 3,

- b) ukończenia 18 roku życia lub zakończenia nauki w systemie dziennym w szkole ponadgimnazjalnej lub szkole wyższej – w przypadku osób, o których mowa w § 4,
 - c) otwarcia spadku – w przypadku osób, o których mowa w § 5;
- 6) zaświadczenie o niefigurowaniu jako ubezpieczony w systemie ubezpieczeń społecznych rolników jako rolnik lub małżonek rolnika przed dniem:
- a) złożenia wniosku – w przypadku osób, o których mowa w § 3,
 - b) ukończenia 18 roku życia lub zakończenia nauki w systemie dziennym w szkole ponadgimnazjalnej lub szkole wyższej – w przypadku osób, o których mowa w § 4,
 - c) otwarcia spadku – w przypadku osób, o których mowa w § 5;
- 7) zaświadczenie wydane przez naczelnika urzędu skarbowego potwierdzające, że wnioskodawca nie był podatnikiem podatku z tytułu prowadzenia działań specjalnych produkcji rolnej wymienionych w § 3 pkt 5, przed dniem:
- a) złożenia wniosku – w przypadku osób, o których mowa w § 3,
 - b) ukończenia 18 roku życia lub zakończenia nauki w systemie dziennym w szkole ponadgimnazjalnej lub szkole wyższej – w przypadku osób, o których mowa w § 4,
 - c) otwarcia spadku – w przypadku osób, o których mowa w § 5;
- 8) oświadczenie wnioskodawcy oraz jego współmałżonka o niepodleganiu wykluczeniom, o których mowa w § 7;
- 9) kopię dokumentu potwierdzającego posiadane kwalifikacje zawodowe;
- 10) oświadczenie o sposobie uzupełnienia wykształcenia – w przypadku, o którym mowa w § 6 ust. 3,
- 11) oświadczenie o spełnianiu standardów w zakresie ochrony środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt w gospodarstwie.

2. Biznesplan obejmuje stan wyjściowy gospodarstwa i okres 5 lat od dnia jego przejęcia.

3. Biznesplan jest sporządzany zgodnie ze wzorem udostępnionym na stronie internetowej Agencji. Biznesplan składa się w formie papierowej i elektronicznej.

§ 11. 1. Osoba, o której mowa w § 4, oprócz dokumentów wymienionych w § 10, dołącza do wniosku dokument potwierdzający tytuł prawny do gospodarstwa.

2. Osoba, o której mowa w § 4, która nabyła gospodarstwo w drodze spadku oraz osoba, o której mowa w § 5, oprócz dokumentów wymienionych w § 10, dołącza do wniosku dokument potwierdzający tytuł prawny do gospodarstwa w formie postanowienia sądu o nabyciu spadku, umowy zawartej między wszystkimi spadkobiercami w formie aktu notarialnego lub orzeczenia sądu o dziale spadku, jeżeli je posiada.

§ 12. 1. Osoba, o której mowa w § 4, składa oświadczenie o spełnianiu warunków, o których mowa w § 3 pkt 2 – 5, odpowiednio przed dniem ukończenia 18 roku życia lub zakończenia nauki w systemie dziennym w szkole ponadgimnazjalnej lub szkole wyższej.

2. Osoba, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2, wnioskująca o uwzględnienie okresów przerw w nauce, o których mowa w § 4 ust. 3 pkt 2, składa dokumenty dotyczące tych okresów.

3. Osoba, o której mowa w § 5, składa oświadczenie, że nie była właścicielem, współwłaścicielem, dzierżawcą ani użytkownikiem wieczystym nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych co najmniej 1 ha, oraz że spełniała warunki, o których mowa w § 3 pkt 2-5 przed dniem otwarcia spadku.

§ 13. Jeżeli osoba, o której mowa w § 4 lub 5, podjęła samodzielne prowadzenie gospodarstwa przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, jednak nie wcześniej niż w terminach, o których mowa odpowiednio w § 4 lub 5, oprócz dokumentów wymienionych w § 10 -12 dołącza do wniosku:

- 1) zaświadczenie o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu rolników na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie jako rolnik;
- 2) oświadczenie o podjęciu samodzielnego prowadzenia gospodarstwa rolnego.

§ 14. 1. Wnioski o przyznanie pomocy rozpatruje się zgodnie z kolejnością ich złożenia. O kolejności rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy decyduje data złożenia kompletnego i poprawnego wniosku.

2. Wniosek o przyznanie pomocy podlega wstępnemu sprawdzeniu pod względem spełniania wymogów formalnych, w szczególności w zakresie poprawności wypełnienia i kompletności załączników.

3. W przypadku złożenia wniosku o przyznanie pomocy nieprawidłowo wypełnionego lub bez wymaganych załączników, dyrektor oddziału regionalnego Agencji wzywa wnioskodawcę na piśmie do uzupełnienia lub poprawienia wniosku, w terminie 21 dni od dnia otrzymania wezwania.

4. W celu potwierdzenia lub uzupełnienia informacji mających istotny wpływ na ocenę wniosku o przyznanie pomocy, dyrektor oddziału regionalnego Agencji może zwrócić się do wnioskodawcy o złożenie dodatkowych dokumentów lub wyjaśnień, w terminie 21 dni od dnia otrzymania wezwania

5. W przypadku niedotrzymania terminu, o którym mowa w ust. 3 lub 4, dyrektor oddziału regionalnego Agencji pozostawia wniosek o przyznanie pomocy bez rozpoznania, o czym pisemnie informuje ubiegającego się o pomoc.

6. W uzasadnionych przypadkach wynikających z przyczyn niezależnych od wnioskodawcy, Agencja może wyrazić zgodę na przedłużenie terminu, o którym mowa w ust. 3 lub 4, jednak nie dłuższy niż 6 miesięcy. W przypadku przedłużenia terminu o więcej niż miesiąc, wnioskodawca powinien udokumentować przyczynę przedłużenia. W przypadku niedotrzymania przedłużonego terminu przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio.

7. W przypadku doręczenia przez pocztę brakujących lub poprawnie sporządzonych dokumentów lub wyjaśnień, o których mowa w ust. 4, dniem ich doręczenia jest data stempla pocztowego.

8. W przypadku stwierdzenia, w trakcie sprawdzania pod względem spełniania wymogów formalnych wniosku, że wnioskodawca nie spełnia warunków przyznania pomocy, Agencja odmawia przyznania pomocy.

§ 15. 1. Prezes Agencji podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej Agencji, nie rzadziej niż co 14 dni, informacje o zapotrzebowaniu na środki wynikające ze złożonych wniosków o przyznanie pomocy w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem, w danym roku realizacji Programu.

2. Termin składania wniosków o przyznanie pomocy w danym roku upływa z końcem dnia roboczego następującego po dniu podania do publicznej wiadomości informacji określającej, że zapotrzebowanie, o którym mowa w ust. 1, osiągnęło co najmniej 120% dostępnych środków w danym roku.

§ 16. 1. Pomoc jest przyznawana w formie jednorazowej premii w wysokości 50 tys. złotych.

2. Decyzję o przyznaniu pomocy wydaje się najpóźniej w terminie 90 dni od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy, jeżeli:

- 1) zostały spełnione warunki określone w Programie i rozporządzeniu;
- 2) została pozytywnie oceniona możliwość realizacji biznesplanu.

3. Do terminu, o którym mowa w ust. 3, nie wlicza się okresu, w którym dokonywano uzupełnień lub poprawek lub składano dodatkowe wyjaśnienia lub dokumenty, o których mowa w § 14 ust. 3 i 4.

4. Decyzja o przyznaniu pomocy zawiera pouczenie o:

- 1) obowiązku dokonania czynności i przedłożenia dokumentów, o których mowa w § 17; obowiązek ten nie dotyczy przypadków, o których mowa w § 11 ust. 2 i § 13;
- 2) obowiązku spełnienia warunków, o których mowa w § 19.

§ 17. 1. Pomoc, z zastrzeżeniem § 18 ust. 3, może zostać wypłacona osobie, która w terminie 180 dni od dnia wydania przez dyrektora oddziału regionalnego Agencji decyzji o przyznaniu pomocy, spełni następujące warunki:

- 1) w przypadku osób, o których mowa w § 3:
 - a) przejmie gospodarstwo w drodze umowy sprzedaży lub darowizny albo dzierżawy lub użytkowania wieczystego z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa lub od jednostki samorządu terytorialnego,
 - b) podejmie samodzielne prowadzenie gospodarstwa,
 - c) zostanie ubezpieczona na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników w pełnym zakresie jako rolnik,
 - d) zostanie wpisana do ewidencji producentów, stanowiącej część krajowego systemu ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności,
 - e) przedłoży w oddziale regionalnym Agencji:
 - dokument potwierdzający tytuł prawny do gospodarstwa,
 - oświadczenie o podjęciu samodzielnego prowadzenia gospodarstwa;
 - zaświadczenie o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie jako rolnik;
- 2) w przypadku osób, o których mowa w § 4, z zastrzeżeniem pkt 3:

- a) podjęcie samodzielne prowadzenie gospodarstwa, jeżeli dotychczas nie podjęła takiego prowadzenia,
 - b) zostanie ubezpieczona na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników w pełnym zakresie jako rolnik, jeżeli nie podlegała takiemu ubezpieczeniu w dniu składania wniosku,
 - c) zostanie wpisana do ewidencji producentów, stanowiącej część krajowego systemu ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, jeżeli nie była wpisana do tej ewidencji w dniu składania wniosku,
 - d) przedłoży w oddziale regionalnym Agencji:
 - oświadczenie o podjęciu samodzielnego prowadzenia gospodarstwa, jeżeli nie dołączyła tego oświadczenia do wniosku, w przypadku, o którym mowa w § 13,
 - zaświadczenie o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie jako rolnik – jeżeli nie dołączyła tego zaświadczenia do wniosku, w przypadku, o którym mowa w § 13;
- 3) w przypadku osób, o których mowa w § 4, które nabyły gospodarstwo w drodze spadku oraz osób, o których mowa w § 5:
- a) podjęcie samodzielne prowadzenie gospodarstwa, jeżeli dotychczas nie podjęła takiego prowadzenia,
 - b) uzyska tytuł prawny do gospodarstwa w formie aktu notarialnego lub orzeczenia sądu o dziale spadku, jeżeli nie posiadała tego tytułu w dniu składania wniosku,
 - c) zostanie ubezpieczona na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników w pełnym zakresie jako rolnik, jeżeli nie podlegała takiemu ubezpieczeniu w dniu składania wniosku,
 - d) zostanie wpisana do ewidencji producentów stanowiącej część krajowego systemu ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, jeżeli nie była wpisana do tej ewidencji w dniu składania wniosku,
 - e) przedłoży w oddziale regionalnym Agencji:
 - oświadczenie o podjęciu samodzielnego prowadzenia gospodarstwa jeżeli nie dołączyła tego oświadczenia do wniosku, w przypadku, o którym mowa w § 13,

- dokument potwierdzający tytuł prawny do gospodarstwa w formie aktu notarialnego lub orzeczenia sądu o dziale spadku – jeżeli nie dołączyła tego dokumentu do wniosku, w przypadku, o którym mowa w § 11 ust. 2,
- zaświadczenie o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie jako rolnik – jeżeli nie dołączyła tego zaświadczenia do wniosku, w przypadku, o którym mowa w § 13.

§ 18. 1. Wypłata pomocy następuje w terminie 60 dni od dnia złożenia w oddziale regionalnym Agencji dokumentów, o których mowa w § 17, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Jeżeli beneficjent nie dopełni warunków określonych w § 17, dyrektor oddziału regionalnego Agencji stwierdza wygaśnięcie decyzji o przyznaniu pomocy.

3. Osobom, o których mowa w § 4 lub 5, które rozpoczęły samodzielne prowadzenie gospodarstwa przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy i dołączyły do wniosku załączniki, o których mowa w § 10-13 oraz w § 17, pomoc może być wypłacona w terminie 60 dni od dnia wydania decyzji w sprawie przyznania pomocy.

§ 19. 1. Pomoc podlega zwrotowi, jeżeli beneficjent:

- 1) nie kontynuuje samodzielnego prowadzenia gospodarstwa przez okres co najmniej 5 lat od dnia wypłaty pomocy;
- 2) nie zrealizuje założeń inwestycyjnych biznesplanu, w szczególności nie dokona wydatkowania co najmniej 50% kwoty premii na inwestycje przewidziane w biznesplanie w okresie 3 lat od dnia wypłaty pomocy;
- 3) nie spełni wymagań w zakresie higieny, utrzymania zwierząt i ochrony środowiska w okresie 3 lat od dnia podjęcia prowadzenia gospodarstwa, jeżeli gospodarstwo beneficjenta nie jest dostosowane do tych standardów;
- 4) nie będzie podlegać ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie jako rolnik przez okres co najmniej roku od dnia wypłaty pomocy;
- 5) nie uzupełni wykształcenia w okresie 36 miesięcy od dnia rozpoczęcia prowadzenia gospodarstwa - w przypadku, o którym mowa w § 6 ust. 3;
- 6) nie umożliwi przeprowadzenia przez uprawnione podmioty kontroli na miejscu lub kontroli dokumentów;

7) nie przechowuje dokumentów w terminach określonych dla poszczególnych rodzajów dokumentów w przepisach Unii Europejskiej.

2. Za wydatkowanie co najmniej 50% kwoty premii na inwestycje przewidziane w biznesplanie uznaje się:

- 1) realizację projektu w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” objętego Programem;
- 2) realizację projektu związanego z modernizacją produkcji rolnej w ramach dostępnych instrumentów pomocy państwa;
- 3) realizację inwestycji obejmującej:
 - a) zakres zgodny z katalogiem kosztów kwalifikowalnych w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” objętego Programem,
 - b) zakup nieruchomości rolnych, w tym gruntów rolnych, które przez okres 5 lat od dnia wypłaty pomocy beneficjent będzie wykorzystywał do celów produkcji rolnej,
 - c) zakup zwierząt gospodarskich – osobników hodowlanych stanowiących stado podstawowe - związany z zapoczątkowaniem kierunku produkcji zwierzęcej w gospodarstwie lub postępowaniem genetycznym w zakresie prowadzonej produkcji.

3. Na wezwanie dyrektora oddziału regionalnego Agencji beneficjent składa, w szczególności:

- 1) zaświadczenie o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie jako rolnik przez okres, o którym mowa w ust. 1 pkt 4;
- 2) faktury, dokumenty księgowe o równoważnej wartości dowodowej lub inne dokumenty potwierdzające, że beneficjent wykorzystał co najmniej 50 % kwoty premii na cele związane z rozwojem gospodarstwa zgodnie z założeniami biznesplanu;
- 3) sprawozdanie z realizacji biznesplanu;
- 4) ankietę monitorującą na formularzu udostępnionym przez Agencję, zawierającą informacje niezbędne dla celów monitorowania i oceny Programu.

§ 20. 1. W przypadku niespełnienia warunków, o których mowa w § 19, pomoc podlega zwrotowi w całości lub części, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.

2. W przypadku niespełnienia warunków, o których mowa w:

- 1) § 19 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5 lub 6 lub ust. 3 pkt 1 lub 2 – zwrotowi podlega 100% kwoty premii;
- 2) § 19 ust. 1 pkt 3 - zwrotowi podlega 25% kwoty premii;
- 3) § 19 ust. 3 pkt 3 - zwrotowi podlega 10% kwoty premii;
- 4) § 19 ust. 3 pkt 4 - zwrotowi podlega 5 % kwoty premii.

3. Beneficjent może zmienić założenia biznesplanu w trakcie jego realizacji, pod warunkiem przedłożenia w oddziale regionalnym Agencji zmienionego biznesplanu wraz z pisemnym uzasadnieniem przyczyn planowanych zmian i pod warunkiem uzyskania akceptacji dyrektora oddziału regionalnego Agencji.

4. Zwrot pomocy nie jest wymagany w przypadku wystąpienia chorób lub organizmów kwarantannowych, wpływających na możliwość spełnienia warunków, o których mowa w § 19.

§ 21. Informacje o wielkości średniej powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwie w poszczególnych województwach oraz średniej powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwie w kraju za rok 2006, Prezes Agencji obliczy na podstawie danych zawartych we wnioskach o przyznanie płatności złożonych w roku 2006 i ogłosi w dzienniku urzędowym ministra właściwego do spraw rozwoju wsi oraz na stronie internetowej Agencji, w terminie do dnia 10 marca 2007 r.

§ 22. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz.U. Nr 131, poz. 915).

Szczegółowy wykaz kierunków studiów rolniczych, zawodów i specjalności oraz tytułów kwalifikacyjnych w zakresie rolnictwa

1. Wykaz kierunków studiów wyższych zawodowych, uzupełniających studiów magisterskich oraz studiów wyższych magisterskich, których ukończenie uznawane jest za posiadanie wykształcenia wyższego rolniczego:

- 1) rolnictwo;
- 2) ogrodnictwo;
- 3) weterynaria;
- 4) melioracje wodne lub inżynieria środowiska;
- 5) technika rolnicza i leśna;
- 6) zootechnika;
- 7) architektura krajobrazu.

2. W przypadku ukończenia studiów o kierunku innym niż wymienione powyżej, za przydatne do prowadzenia działalności rolniczej uznaje się kierunki studiów, na których w zakres nauki wchodziły przedmioty dotyczące technologii produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w wymiarze co najmniej 120 godzin.

3. Wykaz zawodów i specjalności wykształcenia średniego zawodowego rolniczego:

- 1) technik rolnik;
- 2) technik ogrodnik;
- 3) technik architektury krajobrazu;
- 4) technik hodowca o specjalności:
 - a) hodowla drobiu,
 - b) hodowla zwierząt;
- 5) technik hodowca koni;
- 6) technik pszczelarz;
- 7) technik rybactwa śródlądowego, w przypadku gdy w gospodarstwie prowadzona jest hodowla ryb;

- 8) technik weterynarii, w przypadku gdy w gospodarstwie prowadzony jest chów zwierząt;
- 9) technik ekonomista o specjalności:
 - a) ekonomika i rachunkowość przedsiębiorstw rolniczych,
 - b) rachunkowość i rynek rolny;
- 10) technik towaroznawca o specjalności surowce rolne;
- 11) technik agrobiznesu;
- 12) technik mechanizacji rolnictwa;
- 13) technik melioracji wodnych;
- 14) technik inżynierii środowiska i melioracji.

4. Wykaz zawodów i specjalności wykształcenia zasadniczego zawodowego rolniczego:

- 1) rolnik;
- 2) ogrodnik;
- 3) pszczelarz;
- 4) mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych;
- 5) rybak śródlądowy, w przypadku gdy w gospodarstwie prowadzona jest hodowla ryb.

5. Studia podyplomowe w zakresie związanym z rolnictwem

Za studia podyplomowe w zakresie związanym z rolnictwem uznaje się studia, których program obejmuje co najmniej jedno z następujących zagadnień:

- 1) ekonomikę rolnictwa;
- 2) organizację lub technologię produkcji rolniczej;
- 3) marketing artykułów rolnych;
- 4) rachunkowość rolniczą;
- 5) agrobiznes.

6. Wykaz tytułów kwalifikacyjnych w zawodach przydatnych do prowadzenia działalności rolniczej:

- 1) rolnik:
 - a) wykwalifikowany rolnik,
 - b) mistrz rolnik;
- 2) rolnik upraw polowych:

- a) wykwalifikowany rolnik upraw polowych,
- b) mistrz – rolnik upraw polowych;
- 3) rolnik łąkarz:
 - a) wykwalifikowany rolnik łąkarz,
 - b) mistrz – rolnik łąkarz;
- 4) rolnik chmielarz:
 - a) wykwalifikowany rolnik chmielarz,
 - b) mistrz – rolnik chmielarz;
- 5) rolnik hodowca bydła:
 - a) wykwalifikowany rolnik hodowca bydła,
 - b) mistrz – rolnik hodowca bydła;
- 6) rolnik hodowca trzody chlewnej:
 - a) wykwalifikowany rolnik hodowca trzody chlewnej,
 - b) mistrz – rolnik hodowca trzody chlewnej;
- 7) rolnik hodowca owiec:
 - a) wykwalifikowany rolnik hodowca owiec,
 - b) mistrz – rolnik hodowca owiec;
- 8) rolnik hodowca koni:
 - a) wykwalifikowany rolnik hodowca koni,
 - b) mistrz – rolnik hodowca koni;
- 9) hodowca drobiu:
 - a) wykwalifikowany hodowca drobiu,
 - b) mistrz – hodowca drobiu;
- 10) hodowca zwierząt futerkowych:
 - a) wykwalifikowany hodowca zwierząt futerkowych,
 - b) mistrz – hodowca zwierząt futerkowych;
- 11) pszczelarz:
 - a) wykwalifikowany pszczelarz,
 - b) mistrz pszczelarz;
- 12) ogrodnik:
 - a) wykwalifikowany ogrodnik,
 - b) mistrz ogrodnik;
- 13) ogrodnik sadownik:
 - a) wykwalifikowany ogrodnik sadownik,

- b) mistrz – ogrodnik sadownik;
- 14) ogrodnik szkółkarz:
 - a) wykwalifikowany ogrodnik szkółkarz,
 - b) mistrz – ogrodnik szkółkarz;
- 15) ogrodnik warzywnik:
 - a) wykwalifikowany ogrodnik warzywnik,
 - b) mistrz – ogrodnik warzywnik;
- 16) ogrodnik upraw kwaciarskich:
 - a) wykwalifikowany ogrodnik upraw kwaciarskich,
 - b) mistrz – ogrodnik upraw kwaciarskich;
- 17) ogrodnik pieczarkarz:
 - a) wykwalifikowany ogrodnik pieczarkarz,
 - b) mistrz – ogrodnik pieczarkarz;
- 18) traktorzysta – wykwalifikowany traktorzysta;
- 19) traktorzysta kombajnista – wykwalifikowany traktorzysta kombajnista;
- 20) rolnik obsługi maszyn rolniczych – mistrz rolnik obsługi maszyn rolniczych;
- 21) mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych:
 - a) wykwalifikowany mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych,
 - b) mistrz – mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych;
- 22) rybak stawowy, tylko w przypadku gdy w gospodarstwie prowadzona jest hodowla ryb:
 - a) wykwalifikowany rybak stawowy,
 - b) mistrz – rybak stawowy;
- 23) rybak jeziorowy, tylko w przypadku gdy w gospodarstwie prowadzona jest hodowla ryb:
 - a) wykwalifikowany rybak jeziorowy,
 - b) mistrz – rybak jeziorowy;
- 24) rybak rzeczny, tylko w przypadku gdy w gospodarstwie prowadzona jest hodowla ryb:
 - a) wykwalifikowany rybak rzeczny,
 - b) mistrz – rybak rzeczny.

7. Inne formy wykształcenia rolniczego równoważne z uzyskaniem tytułów kwalifikacyjnych, o których mowa w ust. 5:

- 1) zespół przysposobienia rolniczego – ukończenie trzech stopni;
- 2) szkoła przysposobienia rolniczego.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy w ramach działania „Ułatwienie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 stanowi wykonanie upoważnienia zawartego art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr ..., poz. ...).

Projektowane rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania, wypłaty oraz zwracania pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwienie startu młodym rolnikom”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2007-2013, w tym tryb składania wniosków o przyznanie pomocy, szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie pomocy oraz kategorie siły wyższej, w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot pomocy.

Określając warunki przyznawania pomocy zdefiniowano szczegółowo kryteria dotyczące beneficjenta. Projekt rozporządzenia reguluje także zasady rozpatrywania wniosków i wydawania decyzji, wypłaty oraz zwrotu pomocy.

Projektowane rozporządzenie ma na celu wprowadzenie do systemu prawnego podstawowych warunków funkcjonowania działania „Ułatwienie startu młodym rolnikom” objętego Planem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013, istotnych z punktu widzenia potencjalnych beneficjentów i beneficjentów. Działanie „Ułatwienie startu młodym rolnikom” było realizowane w ramach SPO „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 -2006”; obecnie projektowana jest jego kontynuacja na zmienionych warunkach wynikających z aktualnie obowiązujących przepisów prawa wspólnotowego tj. rozporządzenia Rady 1698/2005 oraz rozporządzenia Komisji 1974/2006 oraz doświadczeń płynących z przebiegu wdrażania tej formy pomocy w latach ubiegłych. Zmiany polegają przede wszystkim na ścisłym powiązaniu udzielenia pomocy z realizacją planu rozwoju gospodarstwa i przeznaczeniu środków wyłącznie dla gospodarstw o powierzchni nie mniejszej niż średnia w danym województwie. Przyjęte rozwiązania sprzyjają racjonalizacji wykorzystania środków Programu.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekt rozporządzenia znajduje się w programie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia. Rozwiązanie to jest korzystne dla rolników, którzy w ramach działania otrzymują pomoc finansową, nie stoją temu na przeszkodzie zasady demokratycznego państwa prawnego.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowane rozporządzenie

Projektowane rozporządzenie dotyczy potencjalnych beneficjentów i beneficjentów działania „Ułatwienie startu młodym rolnikom”, którymi mogą być osoby fizyczne, które nie ukończyły 40 roku życia, są obywatelami państwa członkowskiego Unii Europejskiej i posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe albo uzupełnią swoje wykształcenie w okresie 36 miesięcy od dnia rozpoczęcia prowadzenia gospodarstwa.

2. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Przyjęcie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków budżetu państwa, związanych z koniecznością współfinansowania tego działania przez budżet krajowy w wysokości 25% środków finansowych. Zapotrzebowanie na środki finansowe na współfinansowanie tego działania w ramach PROW na lata 2007-2013 z budżetu krajowego zostało przewidziane w ustawie budżetowej. Środki finansowe (75%) przewidziane na udzielanie wsparcia w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” będą pochodzić z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Szacowana liczba beneficjentów w okresie 2007 – 2013 wyniesie ok. 35 200 .

Ponadto wydatki z budżetu państwa będą związane z finansowaniem kosztów obsługi wniosków oraz prowadzenia działań kontroli na miejscu. Wydatki te zostaną pokryte z planu finansowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na kolejne lata.

3. Wpływ projektowanego rozporządzenia na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na rynek pracy, w związku z tworzeniem nowych miejsc pracy przez samozatrudnienie młodych rolników rozpoczynających działalność rolniczą.

4. Wpływ projektowanego rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na konkurencyjność gospodarki, zachęcając do prowadzenia działalności rolniczej młodych mieszkańców obszarów wiejskich i tym samym stymulując rozwój sektora rolnego.

5. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało wpływ na rozwój obszarów wiejskich na terenie całego kraju.

6. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia zostanie przesłany do zaopiniowania do Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Projekt rozporządzenia zostanie również wysłany do:

- 1) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych;
- 2) Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZ „Solidarność”;
- 3) Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
- 4) Związku Zawodowego Rolnictwa „Samoobrona”;
- 5) Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
- 6) Federacji Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
- 7) Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników;
- 8) Federacji Związków Producentów Rolnych;
- 9) Krajowej Rady Izb Rolniczych;
- 10) Krajowej Izby Gospodarczej, Komitetu Rolnictwa i Obrotu Rolnego;
- 11) Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”;
- 12) Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich;
- 13) Krajowej Rady Spółdzielczej.

Opracowano w Departamencie
Rozwoju Obszarów Wiejskich:

Akceptował:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym: